

Vergaderjaar 2015–2016

29 628

Politie

Nr. 658

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 augustus 2016

Naar aanleiding van uw brief van 7 juli 2016 waarbij u vraagt naar de stand van zaken ten aanzien van de stelselherziening geweldsaanwending, bericht ik u als volgt.

Zoals aangegeven in mijn brief van 16 november 2015 (Kamerstuk 29 628, nr. 588) omvat de stelselherziening geweldsaanwending drie samenhangende juridische trajecten, namelijk: een wijziging van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren (Ambtsinstructie) in verband met de wijziging van geweldsmelding, een wetsvoorstel geweldsaanwending opsporingsambtenaar en een actualisatie van de Ambtsinstructie met betrekking tot het gebruik van geweld en gewelddmiddelen.

Wijziging Ambtsinstructie in verband met de wijziging van de geweldsmelding (melding, registratie en interne beoordeling van geweldsaanwending)

Het ontwerpbesluit houdende de wijziging van de Ambtsinstructie in verband met de herziening van de geweldsmelding vormt de basis voor een landelijk eenduidige inrichting van dit proces binnen de politie alsmede andere diensten waarop de Ambtsinstructie van toepassing is. Met dit ontwerpbesluit zal een nieuwe systematiek van melden, registratie en beoordeling van een geweldsaanwending worden geïntroduceerd. Doel van deze nieuwe systematiek is om te komen tot een landelijk eenduidig proces voor het melden, registeren en beoordelen van geweldsaanwendingen. Transparantie over het gebruik van geweld door de overheid en het afleggen van verantwoording hierover zijn begrippen die in een democratische rechtstaat onlosmakelijk verbonden zijn met het geweldsmonopolie van de overheid. Een goede geweldsregistratie en een uniforme en professionele beoordeling van geweldsaanwendingen zijn hiervoor dan ook noodzakelijke randvoorwaarden.

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de verwerking van de ontvangen reacties op het ontwerpbesluit. Het ontwerpbesluit zal vervolgens, na verkregen instemming van de politievakorganisaties en daarna de ministerraad, voor advies bij de Afdeling advisering van de Raad van State aanhangig worden gemaakt.

Met de implementatie van het ontwerpbesluit gaat meer tijd gemoeid dan aanvankelijk gedacht, mede als gevolg van de omvang van het traject (waaronder de wijziging van ICT-voorzieningen, aanpassingen in het onderwijs en het instrueren van het bestaan personeel). In het najaar zal meer duidelijkheid komen over de duur ervan en de datum waarop met de nieuwe werkwijze wordt gestart.

Wetsvoorstel geweldsaanwending opsporingsambtenaren

Dit voorjaar is een conceptwetsvoorstel opgesteld dat strekt tot invoering van een aanvullend wettelijk kader voor de beoordeling van geweldsaanwendingen door opsporingsambtenaren. Het voorstel bevat in de eerste plaats een specifieke strafuitsluitingsgrond voor opsporingsambtenaren die geweld hebben toegepast in de rechtmatige uitoefening van hun taak en daarbij hebben gehandeld overeenkomstig de geldende regels. In de tweede plaats wordt voorzien in een strafbaarstelling van overtreding van de geweldsinstructie en in de derde plaats wordt een onderzoeksmodaliteit in het leven geroepen in het kader waarvan met toepassing van een aantal opsporingsbevoegdheden onderzoek kan worden gedaan naar het gebruik van geweld door een opsporingsambtenaar, zonder dat de betrokken ambtenaar als verdachte hoeft te zijn aangemerkt. Dit wetsvoorstel is begin mei bij de gebruikelijke adviesorganen in consultatie gegeven. Na verwerking van de ontvangen adviezen is de (aangepaste) regeling, na instemming van de ministerraad, op 18 augustus jl. voor advies aanhangig gemaakt bij de Afdeling advisering van de Raad van State. Na ontvangst van het advies zal het voorstel zo spoedig mogelijk bij de Tweede Kamer worden ingediend.

Actualisatie Ambtsinstructie met betrekking tot het gebruik van geweld en geweldsmiddelen

In voornoemde brief van 16 november 2015 (Kamerstuk 29 628, nr. 588) heb ik aangegeven te onderzoeken of en zo ja, op welke onderdelen de Ambtsinstructie dient te worden geactualiseerd en waar mogelijk kan worden vereenvoudigd. Inmiddels heb ik diverse uiteenlopende onderwerpen geïnventariseerd die moeten worden aangepast. De complexiteit van enkele van deze onderwerpen vergt een uitgebreide afstemming met de politie, de Koninklijke marechaussee, het openbaar ministerie en de wetenschap. De beleidsvorming is op dit moment dan ook nog niet afgerond. Met genoemde betrokkenen worden momenteel intensieve sessies gehouden om de afzonderlijke deelonderwerpen te bespreken. Beoogd wordt deze winter een conceptbesluit in consultatie te brengen.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur